

מאזני צדק

יוסטיציה, ככל המשפט, היא חבושתי עיניים, ובידיה מאזניים. השבוע עוררו שתי ידיעות את הרושם, כי לעתים נשמטת היסטוסטת מן העין ומתערער שחיה המשקל שתי הידיעות:

● בעכו נידון גריס אליאס ניקולא לי מאסר שלוש וחצי שנים על כי מכר מכר נתתפירה, שלא היתה עדין שייכת לו לי גמרי גריס קנה את המכונה בתשלומים, שילם את מרבית המחיר במומן. בעת ש מכר את המכונה, היה חייב עוד תשלום יחיד אחד של כמה עשרות לירות.

● בתל-אביב נידון יצחק נגלר למאסר חשעה חודשים, על כי הוציא בטענות-שווא משני בנקים סכום העולה על חצי מיליון דולאר.

השובט הוא אדם

במסדרון הצר של בית-החולים רמת-הרופא שברמת-גן הובילה הדסה (20), העובדת כאחות במקום, את אחת המבקרות אל החדר בו שכב בעלה.

"תודה רבה", הודתה לה האשה. היא הגיחה את תיקה בחוף ונבלעה בחדר. לרגע זה היכתה הדסה. היא ביהרה חזרה, החלה לחטט בחיק שהישאר בחוף. לאחר כמה רגעים מצאה שטר של המס לירות, תחבה אותו לכיסה.

לא עברה שעה והגיבה התגלתה. המש"טרה שהגיעה למקום ערכה חקירה מהירה והדסה נעצרה. היא לא הכחישה, סיפרה כי כבר גנבה מספר פעמים קודם לכן את כספם של כמה חולים. בעיקבות התיק ש נפתח נגדה, הובאה השבוע בפני שופטת השלום הדסה בן-עזית.

"לא טוב לי בבית", סיפרה בקול רפה וחד-גוני כשנשאלה מה יש לה לימר להקלת העונש. "לא נתנו לי אף פעם כסף ואני לא חיה בשלום עם אבא שלי..."

השופטת רשמה לפנייה את הדברים. לי אחר כמה דקות הקריאה את גזר-הדין: "...הנאשמת היתה במצב של עובדת שנותנים בה אופן וניצלה אופן זה כדי לגנוב מחולים הסרישע... יש להחמיר בעונשה כדי שתחזור מדרך כל עוד לא מאוחר מדי..." העונש: חודש מאסר משמש וחודשים על-תנאי, למשך שנתיים. משט החוללה לליווי עצירים אלו בורוצה של הדסה, הורידה אל תא המעצר.

ייסורי אב. השופטת כבר התחילה לדון בתיק חדש, כשנפתע נפתחה דלת ה אולם ואשה כסופת-שער ומרכיבה משקפיי שמש אופטיות נכנסה פנימה.

"כן גבירתי?" פנתה אליה השופטת כש הבחינה בה.

"אני אמה של הדסה", הטיבה האשה בקול חנוק. "עכשיו רק שמעתי על המש"ט ובאתי מחר לכאן. אני באתי להגיד לך ששתי נמצאת בטיפול רופא פסיכיאטר. היא קצת לא בסדר ומקבלת טיפול ווררי קות. כעת אם היא תיכנס לבית-הסוהר — זה יהיה אסון לגמרי. אני לא ידעתי שיש לה משפט. היא לא מספרת כלום בבית. היא גם לא סיפרה איפה היא עובדת. לו סיפרה, היינו עוזרים לה. תמיד אנחנו מניסים לעזור לה אבל..."

יותר לא יכלה להמשיך. בכיה החנוק של האם האומללה הייתה באולם. השופטת שחקקה את עיניה. היתה זאת תמונה טראגית מתוך חייה של אם מוכת גורל, אשר היא כאשה, הטיבה להבין.

"מה אתם עומדים לעשות איתה כעת?" שאלה לבסוף השופטת. כאילו שמחה כי לפנייה דיון משפטי וביקשה להתעניין אי שית בגורלה של האם.

"אנחנו נשלח אותה לחוף-לארץ לטיפול. כבר הסכנו כסף", הטיבה בקול שכמעט ולא נשמע. שוב התררה דומיה.

"תראי", הסבירה לה השופטת, "אחרי שחמתני על גזר-הדין לא אוכל לעשות הרבה. אבל אני עושה כל מה שבאפשרותי וזה — אני מעכבת את ביצוע גזר-הדין לשבוע ימים. בינתיים תוכלו להגיש ערעור לבית-המשפט המחוזי. אם תביאי בפניהם תעודות רפואיות, הם יחשבו בזה."

"תודה רבה, גבירתי. אני באמת מודה לך", מילמלה האשה כשהיא פוסעת אחורי גית אל עבר הדלת. כבר רגעים אחרי ש נסגרה הדלת עוד נמשכה הדומיה. איש לא השמיע הגה. השופטת בן-עזית היתה הראשונה ששברה את הדממה.

"התיק הבא" הורחה לתובע המשטרתי. מכונות הצדק חזרו לקצבם הרגיל.

המשטרה מעניקה להם חסות חמורה

אין מחזה מוזעזע יותר מאשר ילדה בת 15-16, העומדת בחשיכה בכביש הראשי ומצפה לטרמפ אצל בעדרכב המחפש יצאנית. למראית עין עורכה תמימה וידידותית. למעשה כבר התדרדרה אל תחומות השחיתות והניווט. האחראי לכך עומד תמיד קרוב אליה. זהו הפרפור שפיתה אותה ולבסוף נתן לה את הרחיפה שהורידה אותה מדרך הישר.

תמימה זו עומדת לנגד עיניו של זקן בית המחוקקים, ה"ב נחום ניר, כאשר עדה לפני כשבועיים על דוכן הכנסת ודרש לתקן את החוק הקיים, הדרן בסרסורים ומפתים לזכר עבירה. לדעתו אין החוק הקיים מרתיע את הסרסורים — גם אם הם מוכנים לעיתים לבית-המשפט. העונש הצפוי להם, על פי החוק הקיים, קל מדי. ניר (77) לא היה האישיות היחידה בישראל שמצב זה המריד את מנוחתה. לפני שבוע הציע משרד הסעד לחקים מועצה שתדון בנו הבעיות הקשורות בעבריינים ולמצבם החברתי. אחד הדיונים הראשונים בתוכנית הוא הדיון על הענדה הסוטה. בסעיף זה תובס מקום חשוב הסרסור — האדם האשם במישרין לסטייה זו והחיי ממנה.

לרוב ביחסים לא-נורמליים.

עד כאן ניתוחו הפסיכולוגי של ד"ר גרינוואלד. אולם לדו"ח מיגרעת יסודית אחת: הוא עוסק כמעט רק בניתוח מצבה הפסיכולוגי של שכבה מקצועית שאינה קיימת כמעט בארץ. היצאניות של גריני מאלד משתכרות עשרות אלפי לירות בי חודש ובחורות ומשליכות את הסרסורים שלהן לרצונן. בישראל שונה לחלוטין מצבן של הנערות העובדות במקצוע העתיק.

★ ★ ★

מחיר הקצינים

רעיומה הקשה של היצאנית הישראלי שולטים שני גורמים. הגורם הראשון הוא הסרסור שלה. גורם לא פחות חשוב — מאחר שהיא גם קובע את דרך התנהגותו של הסרסור עצמו — היא המשטרה.

משטרת ישראל, וביחוד זו של מחוז תל-אביב, הפכה בשנים האחרונות פאטרון של הסרסורים. היא זקוקה לשירותם, כדי לי מלא חלל ריק במיבנה המקצועי שלה. אחרי שהרסה לחלוטין את רשת האינפורמציה והמודיעים שלה. קציניה נוכחו לדעת שלא יוכלו להתקיים בלי רשת ענפה של מודיעים. הם בחרו בדרך הנוחה להם ביותר, הגיעו להסכם חליפין עם הסרסורים. הם פנו לאותם יצורים, המוכנים למכור את האובותיהם לכל משלם, והציעו להם חסינות — תמורת אינפורמציה.

פסיגרילי, הסופר האיטלקי הנודע בצי ניותו, היה נוהג לומר על הנשים: "לכל אשה יש המחיר שלה. צריך רק לדעת אותו." סרסורי הונות מצאו לא רק את מחיר הנשים שלהם. הם מצאו גם את מחיר קציני המשטרה וגבו אותו במלואו. התוצאה היתה צפויה מראש. הונות בתל-אביב פורחת, כשכל העוסקים בה ידועים היטב למשטרה. אילו רק רצתה המשטרה, היתה יכולה לחסל את כל העולם המסועף הזה במשך לילה אחד. אך היא אינה רוצה בכך ואנשי המשטרה יודעים היטב מדוע. המחיר משתלם. אם היה עוצרת פרוצה, הרי זה לרוב כדי להפעיל לחץ על הכר סור שלה, שיוכיח מידה רבה יותר של

אני הן אותך לארבעה חודשי מאסר ולקנס של 500 לירות, או מאסר חודש אחד תמורתן. פסק שופט השלום התל-אביבי, עוריאלי גרשוני. הנאשמת, שזה עתה הורשעה בניהול בית-בושה, קמה נרגזת ממקומה: "מאיפה שאני אקח 500 לירות?" שאלה. "את שואלת איתך?" התפלא השופט. "עבדת בזה חצי שנה. איפה כל הכסף שהרחחת?"

"אין לי אף פרוטה, אדוני השופט."

השיבה הבחורה, "נתתי את כל זה לבחור שלי".

השופט משך בכתפיו. אולם בית-המשפט היה מלא כפה לפה. ישבו בו כל חברותיה של הנאשמת. אך לאף אחת מהן לא היה די כסף כדי לשלם את הקנס עבירה ולהוציאה לחודש אחד מבית הסוהר. האחד שהיה מסוגל לעשות זאת היה הבחור שלה. הוא ישב אותה שעה במועדון קלפים, בקומה השלישית של אחד הבתים בפי, שיחק בקוביות. הי בחורה ממילא תיכנס לכמה חודשים לי בית-הסוהר, חשב לעצמה, שום דבר לא יברח. בעוד יומיים תתרגל הנערה לי מצבה החדש. היא תירגע ותחכה בשקט בבית-הסוהר. או ימחר הבחור ויקנה לה כמה חפציות סוכריות ושוקולד ויסע לי בקרה בבית הכלא לנשים בנוה תירצה. הוא היה בטוח שהנערה תקבל את פניו בשימחה. לא תהיה לה שום ברירה אחרת.

כי הבחור לא היה רק החבר שלה. הוא היה אדונה האמיתי והשליט הבלעדי על כל מעשיה ורצונותיה. הוא היה הסרסור שלה.

★ ★ ★

הגבר הפרטי

הסרסורים אינם המצאה הישראלית. המקצוע נוצר יחד עם המקצוע התיק ביותר בעולם — ואולי אפילו לפניו. מכל הפונקות שבעולם אין פרנסה ניקלה יותר ומכל המעמדות בעולם התחתון אין שכבה הנוכה ליחס של בוז גדול יותר משיכבת הסרסורים.

ד"ר הרולד גרינוואלד, האמריקאי שערך מחקר יסודי ומעניין על נערות הטלפון, היצאניות המוכרות של ארצות-הברית, פירסם את מסקנות מחקרו על טיב הית"סים בין הנערות העובדות לבין הסרסורים למענם הן עובדות, בספר שיצא גם בעבר רית. כותב גרינוואלד על מהות יחסים אלה: "היצאניות, כמו אנשים רבים העוסקים במגע עם ציבור רחב, הן למרות כל מה שמקובל לחשוב עליהן יצורים בודדים מאד. הנערות רוצות לאחר עבודת לילן הקשה למצוא משהו, איתו יוכלו להתחלק בי חיותיהן, לתת לו מעט ממסירות לבן אותה אין הן יכולות לבסור ללקוחותיהן. כל זאת הן מקות למצוא בסרסורים שלהן. "ישנה דעה הרווחת בציבור, לפיה נבי חר הסרסור עלידי הנערה בגלל כוח-הגברת שלו היוצא מגדר הרגיל. דיעה זו מבוססת על האמונה שהיצאניות, שאינן מסוגלות לבוא לידי סיפוק עם הלקוחות, מחפשות את הגבר שיעז ללפסן. הן מוצאות לפי דיעה זו, את מלוא סיפוקן כשהן משלמות לסרסור על כוחו הגברי הרב, בכך שהן הונות לו את כל כספן ומקדישות את כל מרצן על מנת להרוויח כסף למענו."

"יש רק מעט מאוד אמת בדיעה זאת. נכון אמנם שהסרסורים מספקים אותן יותר מכל הלקוחות המקצועיים שלהן, אך רק מועטות מאוד מביניהן מדברות על הסרסורים כעל מאהבים גדולים במיוחד. למען האמת, היחסים בדרך כלל אף אינם לובשים צורה של יחסים נורמליים ומצמצמים

שיתוף-פעולה. את הסרסור עצמו היא עוצרת רק במקרים קיצוניים.

★ ★ ★

סרסורים ראשיים ומשניים

שכבת הסרסורים אינה עשויה מי מעמד אחי. סרסור המכבד את עצמו לעולם לא ייראה בחברתה של הבחורה העובדת למענו, בזמן עבודתה. הוא גם לא ישפיל את עצמו כדי להביא אליה לקר חות. הבחורה עושה זאת בעצמה. המעמד הנחות יותר הוא זה המחפש לקוחות עבור הבחורות. אלה הם, לעתים קרובות, סרסורי-סימיונה.

עד לפני חודשים מעטים נהגו היצאניות

המדיהים
עומדים בחצר בית המשפט בתל-אביב. בפניהם חוסמים השוטרים את תא המעצר, שם מוחזקות היצאניות המחכות למשפט.

להתרכז בפנית בן-יהודה-אלנבי, לצוד שם את הלקוחות. חודשים רבים נלחמו תושבי האזור בתופעה. הם טענו שפעילותן המקצועית של שכנותיהם הבלתי רצויות מתנהלת בכל מקום: בחדרי-המדורגות שלהם, בחצרות בתיהם, על הגגות ובמחסנים הי פתוחים. התלונות הביאו לכך שהמשטרה העבירה ידיעה מתאימה לכל הקרובים לי מקצוע, שיש להעתיק את תחום הפעולה. חלק מהסרסורים הבין את המזל, העביר את הבחורות לסוג פעילות אחר בתחום המקצוע, בדירות שכורות בעיקר.

אנליזה

אך הרוב זילזל בהוראות המשטרה. מספר לא קטן של סריקות משטרתיות הביאו למעצרים המוניים של יצאניות ולשמועות כי המשטרה מתכננת ברצינות לחסל פרוץ סה מכניסה זו. היו אלה שמועות-שווא. הבחורות חזרו כולן לעבודה לאחר שחרורן, רק שינו את אזור פעולתן.

יחד עם העלמם של הבחורות מאזור איזור הופיעו בו דמויות חדשות. היו אלה גברים בריאליזש שהיו ידועים היטב לכל מי שמעוניין בבחורה ללילה או פחות. גברים אלה סיפקו לכל המעוניין — תמורת שליש שכרה של היצאנית — את כתובתה של אחת הגברות שנהגו קודם לכן להסייב בחופשיות רבה כל כך במדרכות.